

Uklassifisert

111247

Arvid Harssem over rettsvikernes.over rettsvikernes.

Herr redaktør!

Det er sandt at den siste boken fra Harssem var svært grov, og ting i sine beskyldninger! Men tar ikke Harssem litt for tungt på politiet, når han bebreider politiet at det bruker alle slags midler for at "bevise" skylden hos de siktede og fengslede?

De gamle heksefindere i fortiden var i nødtig samme situasjon som våre dages politi. Var først en kvinne mistenkt som heks, gikk det på prestigen og æren lds, hvis "heksefinderen" (som nu kalles kriminalpolitiet) ikke klarte at skaffe "bevisene". De utroligste og utenkeligste midler og metoder blev brukt for å få "bevisene" frem, - likefra den bekjendte vandprøve og til tortur av alle slags.

Jeg tror Harssem begår den meget almindelige og menneskelige feil, at tro eller at innbilde sig at folk i det 20. århundrede vet bedre beskjed enn folk i det 14-15 og 16. århundrede? - Uvidenheden, misforståelsen av mennesket, mistenksomheten, herskerøyken, prestigesyken, forfengeligheten, profitsyken, retthaveriet, hevnlysten, og påståeligheten, er den samme idag som dengang.

"Rettsoppgjøret" anno 1945-50 i Norge, er en "koloss på lerfötter," eller en kjempemisforståelse, som blev til henholdsvis stor lidelse på den ene side og stor skandale på den annen. Vi behøver neppe flere bøker eller eksempler for å bli overbevist om dette, herr Harssem. - Harssem heller at finne frem til en positiv avvikling og til en forsening som vårt folkesamfunn kan være tjent med. Hvorfor kan ikke biskop Schjelderup, Lysetein Poulsen, Lajos Bengeland og andre, ta initiativet til nogen saklige, offentlige møter, hvor alle fraksjoner sender sine beste folk i ilden, for om mulig at komme til

at de skrive sine tanker ned på papir - eller flere papirer, hvor vi alle taler rolig og saklig ut med hinanden, vilde være langt bedre enn flere bøker og flere beviser. Gjensidig tilgivelse beror på gjensidig forståelse. Jeg kunde skrive en hel bok om politiet, om norske embedsmenn og om ulykkelige landsmenn i fengslene. Men vil det nytte noget? - Jeg kunde fortælle en masse drastiske historier og eksempler. Men har vi ikke alle sammen fått mere enn nok av den slags? Selv Karl Volds bok, Bjelseths bok, Smødals bok og alle de andre, fortæller mere enn nok eksempler på norsk primitivitet efter 1905.

Det er nyorientering og oppklaring vi trenger for å forstå oss selv og hverandre som folk. Vi trenger humoristiske farser og "rettskomedier" på teatret, forat vi alle kan le oss friske av oss selv og av hverandre. De fleste nordmenn tar for tungt på sin egen primitivitet og umodenhet. Og hvis hat og misforståelser skal fortsette, blir det neste verre enn det første, så vi må gråte over oss selv istedenfor at le av oss selv.

Begynn med noen store offentlige møter. - Særlig trenger vi dyktige psykologer, som kan rense luften mellom alle oss norske innbyrdes.

Alt dette stygge og onde, som vi opplevet, er jo bare historiske gjenspeilinger av en primitiv fortid, som vi trodde var tilbakelagt.

E. D. E.